
Kvůli platům deficit rozpočtu nezvýšíme

Kvůli platům deficit rozpočtu nezvýšíme

MINISTR FINANCÍ BOHUSLAV SOBOTKA

* Odbory chtějí 13. a 14. platy, vysoké školy chtějí peníze na rozvoj, současně oznamují na podporu svých požadavků stávky a protestní akce. Dostanou přidáno?

Pokud jde o požadavky odborů a studentů, mají jedno společné. Vláda oběma těmto sektorům v letošním roce už přidala - objem mezd státních zaměstnanců se například zvýšil o více než tři miliardy korun, více než loni dostaly i vysoké školy a nešlo o milióny, ale o částky přes miliardu korun. Trochu nerozumím současnému rozčilení odborů i proto, že se stále týká záležitosti, o které se jednalo již při přípravě rozpočtu na letošní rok. Od září loňského roku bylo již zřejmé, že v rozpočtu na letošní rok budou reálně peníze dvakrát na 13. a 14. plat v desetiprocentní výši a zbytek prostředků (80 %), na tyto platy bude použit na profinancování platů učitelů základních škol a vyšších kvalifikovaných profesí, například vědců.

* Odbory i vysoké školy jsou ale nespokojené především s tempem růstu objemu prostředků.

Pokud se týká požadavků státních zaměstnanců, došlo k absurdní situaci. Přidali jsme do systému více než tři miliardy korun, celkově tedy nedošlo ke zmrazení či snížení výše prostředků. Díky novému šestnáctitřídnímu tarifnímu systému (po kterém volaly i odbory) se ale mzdy diferencovaly, zvýšily se více u některých profesí, zejména u učitelů základních škol a u profesí, ke kterým je třeba v rámci státní správy vyššího vzdělání. Část státních zaměstnanců si tak výrazně polepšila, část zůstala na stejném a část si pohoršila.

* A vysokoškoláci?

Pokud jde o vysoké školy, vláda při rozhodování o letošním státním rozpočtu zahájila financování reformy školství, která by během čtyř let měla vést k tomu, že navýšíme rozpočet ministerstva školství pro vysoké školy o více než pět miliard korun.

(Pokračování na str. 6)

(Pokračování ze str. 1)

Rozumím studentům, že by chtěli, aby k navýšení došlo během jediného roku, ale to si náš rozpočet nemůže dovolit.

* Proč se ale stále říká, že je ještě ve hře výše tzv. čtrnáctého platu, když už loni v září bylo jasné, že to bude dvakrát po deseti procentech? Je to odklad a výmluva před volbami do Evropského parlamentu?

Není to jen odklad. Nám se jedná především o to, abychom přesně věděli, jakého počtu pracovníků a na kterých ministerstvech a resortech se skutečně dotkne snížení mezd v letošním roce. Řada resortů si totiž ponechává prostředky v nadtarifní složce v záloze, čeká na to, jak dopadne vyjednávání a rozhodnutí o výši dalšího, tedy 14. platu. Řada resortů má určité finanční rezervy a bude schopná je pro další plat sama použít.

S kolegou Škromachem situaci v jednotlivých resortech identifikujeme, abychom zjistili možné rezervy i rizika. Možná na čtrnácté platy použijeme i ty peníze, které bychom mohli získat zrušením 14. platu u ústavních činitelů. Poté připravíme návrh na výplatu skutečné výše dalšího - tedy tzv. čtrnáctého platu.

* Kolik je momentálně na tento plat skutečně k dispozici?

Reálně je na výplatu deseti procent platu. Pokud najdeme dodatečné zdroje, může dojít k jeho navýšení, ale nepůjde o zvýšení o desítky procent. Nelze připustit, aby se zvyšováním platů prolomil schválený deficit státního rozpočtu. Tak se žádná vláda v žádné zemi, která je členem EU, nemůže chovat. Na základě požadavků zaměstnanců státu nemůžeme měnit deficit rozpočtu schválený Poslaneckou sněmovnou.

* Bylo dobré za stavu určité "mzdové rozčilenosti" poskytovat důchodcům a rodinám s dětmi jednorázové kompenzace za změnu sazeb daně z přidané hodnoty?

Myslím si, že ano. Je to především otázka reálného stavu nízkopříjmových domácností. Životní minimum se již delší dobu nevalorizovalo. K dramatickému zvýšení cen letos nedojde, ale přesto se inflace zvýší, a to i v důsledku provedených daňových změn. Na některé nízkopříjmové domácnosti to může mít negativní dopad. A nakonec je zde důvod ekonomický - vzhledem k tomu, že oživení v eurozóně je ještě malé a současně náš hospodářský růst je až příliš tažen spotřebou domácností, tak je reálný zájem, aby v důsledku reformy veřejných financí radikálně nepoklesly příjmy domácností.

Tím, že poskytneme jednorázové kompenzace, podpoříme nízkopříjmové rodiny. Ty získané prostředky použijí na nákupy. To udrží spotřebu domácností na přijatelné výši. Kompenzace jsou navíc jednorázové, takže nevytvoří v příštích letech tlak na veřejné rozpočty. Na rozdíl od liberální reformy na Slovensku se snažíme, aby probíhala vždy s ohledem na sociální situaci obyvatel.

* Zaujme poslanecký klub soc. dem stejný postoj k platům státních zaměstnanců jako vláda, nebo pod hrozbou odborů začnou vznikat tlaky, aby se peníze našly, a to i za cenu zvýšení deficitu státního rozpočtu?

Udržení schváleného schodku státního rozpočtu je primární odpovědnost vlády, navíc pro schodek ve výši 115 miliard hlasovali všichni poslanci soc. dem poslaneckého klubu. Není možné, aby vláda podlehla tlakům na uvolnění rozpočtové disciplíny. Pokud jde o diskuse uvnitř poslaneckého klubu, tak klub vnímá jako prioritní především problém nezaměstnanosti a schopnosti vlády na ni reagovat.

Myslím si, že žádná vláda, ať pravicová či levicová nebo středová, by si nemohla dovolit schválit skokové nárůsty platy zaměstnanců veřejného sektoru. Naše mzdová politika by měla být ovlivněna vývojem inflace a mezd v podnikatelské sféře, nikoli jen požadavky ze strany zaměstnanců.